

Німецька мова
Програма
факультативного курсу
для 8-9 класів
загальноосвітніх навчальних
закладів

Укладач: Триснюк С. І.
вчитель німецької мови
ЗОШ І-ІІ ступенів
с. Старий Нижбірок
Гусятинського району

2011 рік

I. Пояснювальна записка

Зміни, що проходять у нашому суспільстві на сучасному етапі, розширення контактів, більш широкий вихід на зовнішньоекономічну арену, створення спільних підприємств, викликали практичний інтерес до іноземної мови. Розширення міжнародних зв'язків, співпраця між країнами та народами, культурними традиціями, вимагає глибоких знань іноземної мови.

Статус іноземної мови зріс як освітня галузь шкільної освіти, реально необхідна у різних сферах людської діяльності.

Головне призначення навчального предмету „німецька мова“ у стінах школи - стати засобом спілкування учнів завдяки сформованим комунікативним умінням: говоріння, розуміння на слух (аудіювання), читання та письма. Мета – навчити дітей говорити, слухати та писати іноземною мовою, водночас забезпечити їм доступ до інших національних культур і тим самим до світової культури. Звичайно, це внесе суттєвий вклад у підвищення рівня їх гуманітарної, соціально-економічної освіти та розширення загального кругозору.

Роль та місце факультативу з німецької мови у системі шкільної освіти передбачає важливість досягнення високої результативності навчання цього предмета. Учні повинні оволодіти основами іншомовного спілкування, у процесі якого здійснюється освіта, виховання і розвиток особистості.

Зважаючи на процес реформування освіти, дуже актуальною проблемою є зовнішнє тестування. Звичайно, що це впровадження потребує кропіткої роботи в багатьох напрямках. До нього треба готуватися не лише у випускному класі, а системно, починаючи з початкової школи. Тому тестування сприяє удосконаленню навчального процесу, оновленню змісту освіти, методик викладання, навчальних матеріалів. Сучасні автори підручників, а також спеціалісти, що опубліковують тестові завдання керуються «Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти вивчення, викладання та оцінювання». Засади цього документа є базовими у Європі для написання програм, навчальних планів та матеріалів. Факультативний курс створено відповідно до названого документа та Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з німецької мови, «Державного стандарту базової і повної середньої освіти з іноземних мов».

Головна мета навчання факультативу з німецької мови впливає з потреб сьогодення, узгоджується з наведеними вище документами. Ціль факультативного курсу: формування комунікативної компетенції, розвиток соціальної активності, подальше формування пізнавальних інтересів, удосконалення практичних знань та умінь учнів. **Назва програми** „Комунікативний практикум „Німецька мова на щодень””

Завдання факультативу:

- збільшити обсяг мовленнєвих засобів;
- розвивати вміння висловлювати свої думки, використовуючи варіативність німецької мови;
- формувати і розвивати творчий підхід до вивчення німецької мови, ініціативу під час розв'язання комунікативних завдань;
- формувати навички і вміння розуміти автентичний текст зі слуху;
- уміння відтворювати зміст прочитаного, побаченого чи почутого, виражати своє ставлення до проблеми, що порушується у тексті;

- розширити обсяг країнознавчих і лінгвістичних знань;
- розвивати уміння виконувати автентичні текстові завдання різної форми, читати інформацію про ліки чи товари побутового вжитку.

Комунікативні мовні компетенції формуються на основі взаємопов'язаного мовленнєвого, соціокультурного, соціолінгвістичного і мовного розвитку учнів відповідно до їхніх вікових особливостей та інтересів. Пропоновані навчальні матеріали відповідають рівню A2+. Комунікативний практикум „Німецька мова на щодень” розрахований на 35 годин (по одній годині на тиждень). В кінці кожного семестру передбачено резервний урок. Пропоновані теми спрямовані на ознайомлення учнів із різноманітними аспектами життєдіяльності в Німеччині і зумовлені з факторами: виховними можливостями, освітньою цінністю та інтересами учнів. Матеріал кожної теми поділено на підтеми відповідно до завдань ситуативного спілкування, які не суперечать програмі. Розподіл матеріалу за темами і підтемами дає можливість творчо підходити до організацій навчального процесу. Серію уроків можна планувати в межах теми і дозувати матеріали, виходячи з конкретних умов навчання і рівня підготовки учнів.

Зміст навчального матеріалу розділено на декілька компонентів згідно Програми з іноземних мов для 2-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Тематику сформовано відповідно до мети і етапів навчання, вікових особливостей та інтересів учнів, їхнього життєвого і навчального досвіду.

Навчання всіх видів мовленнєвої діяльності здійснюється у взаємозв'язку, але за умов диференційованого підходу до формування кожного з них.

При вивченні факультативного курсу **основними засобами** можуть бути навчально-методичні комплекси видавництва HUEBER. Зокрема курси Planet 2 або Planet 3, які призначені для дітей віком 13-15 років. Ці два томи підводять до рівня A2 та B1 і надають підготовку до іспитів Fit in Deutsch 2 та Zertifikat Deutsch. В основі цих підручників – концепція системного навчання, яка полягає у використанні новітніх методів, технік для формування навичок говоріння, письма, аудіювання та читання. У комплект підручника входять: робочий зошит, аудіо компакт-диски, касети, книга для вчителя, DVD компакт диск. Комплекс від ВІП Агентства рекомендований МОН України в якості додаткового з грифом «Схвалено для використання в навчально-виховному процесі».

Альтернативним підручником може виступити німецький мовний радіокурс «Deutschland – warum nicht?» від Deutsche Welle, Goethe – Institut. Він складається із 26 лекцій на різні теми. Кожна починається загальними даними. Діалоги супроводжуються важливими лексичними висловами. Розділи граматики пояснюються на прикладах з лекцій. В кінці кожної лекції – тренувальні вправи.

Радіомовну програму «Wieso nicht ?» пропонує Deutsche Welle, Goethe- Institut та Inter Nationes. Робочий зошит містить 20 аудіосцен з повсякденного життя. До кожної додається країнознавча інформація, навчальні поради і пояснення лексики.

Особливо доцільним є використання автентичних матеріалів журналів «Der Weg», «Juma».

До факультативного курсу додаються друковані тексти з країнознавчою інформацією: «Свята і традиції», «Визначні місця Німеччини», «Міста Німеччини»,

«Відомі німці», «Подорож Німеччиною», «Актуально і повчально». Цікаві статті доступні усім бажаючим, бо журнали безкоштовні, передплачуються у будь-якій потрібній кількості.

Додаються відеоматеріали: Der Weg – 2007,2008, 2009 pp., Juma – 2005, 2007, 2008, 2009 pp, зібрані на дисках , які можуть бути використані як педагогічний засіб комп'ютерної підтримки предмета.

Це сприяє оптимізації навчального процесу, підвищує мотивацію вивчення німецької мови, формує пізнавальний інтерес до країни, стимулює мовленнєво-мислительну активність учнів, дозволяє індивідуалізувати й диференціювати навчальну діяльність, відповідно до здібностей та рівнів навченості.

Додатки до програми містять: список навчально-наочних посібників, перелік програмних педагогічних засобів комп'ютерної підтримки предмета, список рекомендованої вітчизняної методичної літератури. Вибрані матеріали будуть цікавими широкому колу вчителів, учнів, які вивчають німецьку мову.

Комунікативний практикум «Німецька мова на щодень» рекомендовано школярам 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

II. Зміст навчального матеріалу.

35год. (1год. на тиждень)

2год. резервні (в кінці кожного семестру)

Сфери	Тема, підтема заняття	Мовленнєві функції	Засоби вираження
Особистісна	Я, моє захоплення (2 год.) Моя візитка. Я вивчаю нім. мову. Я вивчаю нім. мову. Місце проживання. (3 год.) Помешкання. Переїзд. Моя область. Моє село. Людина. (5год.) Почуття. Настрій. Це ж невіжливо. Прохання Любовні історії. Лікарня. Симптоми хвороб. Харчування. (2 год.) Чи хочете ви кави? Їжа. Стрес при готуванні. Покупки. (2 год.) Я заплачу за решту. Поведінка у супермаркеті.	-описувати людей, їх настрої, самопочуття, дії, явища, події; - характеризувати вчинки, стосунки, почуття; - висловлювати своє ставлення до подій, явищ; - приймати або відхилити пропозицію; - аргументувати свій вибір, свою думку; - розпитувати з метою роз'яснення і уточнення інформації; - запрошувати до дії ; - надавати потрібну інформацію.	Ich wollte ausziehen. Bei meiner Freundin war ein Zimmer frei. Alle meine Sachen in Kisten gepackt. Die Leute sind eher unhöflich, nervös, schlecht gelaunt, blöd. Die Beziehungen zwischen Freunden sind positiv. Die Personen sind mitfühlend, liebevoll. Sie verlieben sich/trennen sich. Ach, nein die Kartoffeln sind verkocht/verbrannt/versalzt. Am Schluss Gewürze dazugeben. Was gibt es zu essen heute? Der Kunde geht mit einem Einkaufswagen oder Korb durch die Regale, nimmt sich, was er braucht, und bringt alles zur Kasse. ...bar oder mit Kreditkarte bezahlen. Den Ball einwerfen/schießen Fußballfeld mit Strafraum, Tor, Mittelfeld, Seitenlinie. Konenn Sie mir sagen, wie weit ist das? Hallo, Taxi. Hotel Europa, Rezeption. Entschuldigung, ich habe Sie nicht verstanden. Verzeihung, was haben Sie gesagt? Dann ist den Unfall passiert. Zeichenerklärung: D-Zug, Inter-Radio, InterCiti, Schlafwagen Bistro, Speisewagen. Der Hip-Hopper, die Schicki, die Punk, die Techno, der Skinhead.Sind Sie verrückt? Jetzt rechts aber! Der Christstollen, der Glühwein. Zeit des Fastens. Segen und Fruchtbarkeit bringen. Christus ist auferstanden, er ist wahrhaftig auferstanden! Hollowenpartys mit dem Kürbis. Komm, wir stossen an! Zum Wohl! Horst Köhler, der deutsche Bundespräsident. Angela Merkel - Bundeskanzlerin. Deutsche Sprachkenntnisse nützen Ihnen! Des Militär. Die Bundeswehr besteht zur Hälfte aus Wehrpflichtigen und Berufssoldaten. eine Lehre machen, eine Stelle/einen Job haben. in Pension/Rente gehen
Публічна	Спорт . (2 год.) На стадіоні. Наймасовіший вид спорту - футбол. Подорож (3 год.) Готель "Європа". Послуги порт'є, покоївки. Гей, таксі. Види транспорту. Подорож поїздом Подорожуючі. Молодь (2 год.) Ти дивний. Молодіжні групи їх зовнішність. Молодіжна культура, лексика. Німеччина (6 год.) Навколо Німеччини. Федеральні землі. Прогулянка німецькими містами. Відомі особи. Армія. Актуально сьогодні. Свята і традиції у Німеччині (4 год.) Зимові свята. Весняні свята. Літні свята. Осінні свята. Свята у селі.		
Освітня	Освіта (2 год.) Навчання. Робота. Пенсія. Екзамени.		

Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загальнонавчальна компетенція
Лексична	Граматична	Фонетична		
Особисті данні. Плани на майбутнє. Місце проживання. Почуття людини. Процес приготування. Супермаркет. Симптоми хвороб. Стадіон. Футбол. Транспорт. Подорожуючі. Молодіжні групи. Свята і традиції у Німеччині. Міста, землі, відомі люди Німеччини. Навчання та професія.	Іменник: Систематизація відмінювання. Дієслово: Сильні та слабкі дієслова у минулому часі. Прикметник: Ступені порівняння прикметників. Займенник: Систематизація розрядів займенників. Числівник: Систематизація числівників. Прийменник: Прийменник з Akk, Dat. Речення: Питальні з питальним словом.	Удосконалення знань, навичок і вмінь, набутих у попередні роки навчання.	Знання культури країни, мова якої вивчається у межах тематики ситуативного спілкування: - побут; - умови життя; - міжособисті стосунки; - соціальні правила поведінки у різних закладах; - культура харчування; - здоровий спосіб життя; - подорож; - правила спілкування; - народна мудрість Німеччини (загадки, прислів'я).	- ефективно використовувати навчальні можливості у навчальних ситуаціях; - здійснювати усно мовленнєве та писемне спілкування; - співпрацювати у різних видах роботи; - розвивати вміння розуміти автентичний текст зі слуху; - розуміти та передавати суть інформації, виражати своє ставлення; - усвідомлювати мету завдання, дотримуватись інструкцій; - використовувати нові технології; - формувати і розвивати творчий підхід до вивчення мови, ініціативу під час розв'язання комунікативних завдань.

Список навчально-наочних посібників

- 1. Lesetraining. Hueber 2002.**
- 2. Testaufgaben für den Unterricht.**
- 3. Kinderduden. Sprechen, Schreiben, Lesen.
Mannheim 1981.**
- 4. Ausblick 1, 2, Hueber 2008.**
- 5. Deutsch – warum nicht ? Radiokurs. Inter -
Nationes, Deutsche Welle, Goethe – Institut.**
- 6. Wieso nicht ? Ein Radiosprachprogramm,
Goethe – Institut. 1998.**
- 7. Zeitschrift Deutschland.**
- 8. Zeitschrift Juma.**
- 9. Zeitschrift Der Weg.**
- 10. Zeitschrift Easy Deutsch.**
- 11. Planet 1, 2, 3. Hueber. 2008**

Список рекомендованої вітчизняної методичної літератури для вчителя

1. Програма з іноземних мов для 2-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Перун, 2005
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К.: Ленвіт, 2003.
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник/ За ред. Ніколаєвої С. Ю. –К.: Ленвіт, 2003
4. Радченко Т. Дидактичні ігри на уроці німецької. –К.: Шкільний світ, 2007
5. Барановська І. Ненадокучлива німецька. –К.: Шкільний світ, 2006
6. Горбач Л. Тести з німецької. Письмо. – К.: Ш. с., 2007
7. Горбач Л. Тексти для аудіювання з тестовими завданнями. –К.: Ш. с., 2006
8. Панюшкіна О. Позакласна робота з німецької мови. – К.: Ш. с., 2006
9. Васильківська Л., Ковальчук Н. Звичаї та свята Німеччини, Австрії, Швейцарії. –К.: Ш. с., 2007
10. Васильківська Л. Тести з німецької. Письмо. –К.: Ш. с., 2007
11. Газета „Deutsch”.
12. Журнал „Іноземна мова в навчальноосвітніх закладах”

Рецензія на програму факультативного курсу з німецької мови для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів «Комунікативний практикум «Німецька мова на щодень»»

Програма факультативного курсу «Комунікативний практикум «Німецька мова на щодень»» розроблена згідно основних вимог до конкурсних матеріалів, відповідно до діючої програми. Практикум коротко – тривалий, розрахований на 35 навчальних годин з урахуванням резерву часу, необхідного вчителю для організації повторення, надолуження учнями пропущеного.

Матеріали подані в програмі відповідають віковим особливостям школярів. Триснюк С. І. врахувала рівень фізичного та психологічного розвитку, пізнавальні інтереси підлітків. Дотримуючись чинної програми, Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, програма для учнів 8-9 класів забезпечує комунікативну компетенцію з німецької мови на рівні A2+.

Вдало зроблено вибір основних посібників. Це автентична література видавництва «Hueber» або ж розроблена Гете – інститутом, Німецькою хвилею. Ці навчальні комплекси пропонують аудіо компакт-диски/ касети, DVD компакт-диски.

Застосування на уроках комп'ютерних технологій це не лише актуальна вимога часу, але й ефективний засіб навчання іноземної мови.

Дуже важливим є те, що саме комплекс «Planet» видавництва «Hueber», пропонований автором програми, рекомендований Міністерством освіти і науки України в якості додаткового з грифом «Схвалено для використання в навчально-виховному процесі».

Значно розширяють лінгвістичну і соціокультурну компетенцію оригінальні німецькі журнали «Der Weg», «Juma», «Deutschland», з автентичними текстами і засобами комп'ютерної підтримки: Juma/Tipp CD, Der Weg CD-ROM.

Теми і підтеми запропоновані у програмі мають практичне спрямування.

Для продуктивних комунікативних умінь відібрані ситуації, які можуть виникнути у процесі реальної взаємодії учнів з носіями мови, зміст яких максимально наближений до життєвих. Школярі поринуть

у світ німецької молоді, будуть вирішувати щоденні людські проблеми, розвиваючи таким чином знання та вміння з німецької мови.

Теми підібрані відповідно до визначених у програмі сфер, тематик ситуативного спілкування.

Матеріали практикуму мають комунікативну спрямованість і передбачають можливість застосування інтерактивних методів навчання.

У додатках – список рекомендованої вітчизняної методичної літератури для вчителя, перелік навчально-наочних посібників, програмних педагогічних засобів комп'ютерної підтримки предмета, що заслуговують уваги.

Комунікативний практикум «Німецька мова на щодень» має навчальну вартість і може використовуватись у загальноосвітніх закладах.

Процишин Р. В., вчитель нім.мови
ЗОШ І-ІІІ ст. с. Нижбірок.

Рецензія на програму факультативного курсу з німецької мови для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів «Комунікативний практикум «Німецька мова на щодень»», складену вчителем Триснюк С. І.

Зміст програми «Комунікативний практикум «Німецька мова на щодень»» сприяє поглибленню та розширенню знань з німецької мови. Цей факультативний курс допоможе учням 8-9 класів набути належних знань з іноземної мови, щоб підготуватися до Державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання. При написанні документа було враховано вимоги до незалежного тестування.

Комунікативний практикум складено відповідно до чинної програми, з урахуванням положень «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», узгоджено з Державним стандартом середньої освіти як головним стратегічним документом.

Програма має логічну структуру. Вона складається з пояснювальної записки, змісту навчального матеріалу, додатків.

У пояснювальній записці викладено цілі та завдання факультативного курсу, вказано особливості організації вивчення програмового матеріалу.

Зміст навчального матеріалу розділено на декілька компонентів, згідно Програми з іноземних мов для 2-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Тематику сформовано відповідно до мети і етапів навчання, вікових особливостей та інтересів учнів, їхнього життєвого і навчального досвіду.

Підтеми курсу є комунікативно спрямованими. Їх призначення – формувати в учнів практичні уміння і навички що розв’язують навчально-комунікативні завдання, використовувати мову як засіб щоденного спілкування. Це є особливо актуально, при сучасному стані міжнародних зв’язків України.

Додатки містять опрацьовані науково-методичні джерела, необхідні педагогу при підготовці до уроків, з метою самовдосконалення та самоосвіти, а також матеріали призначені для використання на заняттях. Вибрана література буде цікавою широкому колу вчителів, учнів, які вивчають німецьку мову.

Програму факультативу, складену Триснюк С. І., можна успішно застосовувати у 8-9 класах загальноосвітніх закладів або ж використовувати при підготовці до тестування з німецької мови.

Польова Г. В., вчитель нім.мови
ЗОШ І-ІІ ст. с. Целіїв.